54. Vriistelling elektrisch varen

Thema: Fiscale vergroening

Omschrijving van de maatregel

Vrijstelling van belasting op elektriciteit en waterstof dat wordt gebruikt voor de voortstuwing van binnenvaart- en zeevaartschepen.

Doel

• Wegenemen fiscale ongelijkheid van (waterstof)elektrisch varen t.o.v. varen op het vuilere diesel en stookolie, dat is vrijgesteld van accijns. Dit levert een stimulans aan de gewenste transitie naar elektrisch varen.

Achtergrond/rationale

Beleidsmatig:

- In de Green Deal Zeevaart, Binnenvaart en Havens (ondertekend juni 2019) is als ambitie opgenomen om in 2050 een nagenoeg emissievrije en klimaatneutrale binnenvaart gerealiseerd te hebben. Voor 2030 is de ambitie geformuleerd om tenminste 150 binnenvaartschepen voorzien te hebben van een zero-emissie aandrijflijn.
- Er zijn meerdere maatregelen nodig om de gewenst overgang naar elektrisch varen te stimuleren. Zo dient er laadinfrastructuur te komen en overweegt IenW een bijdrage te leveren aan het project Modular Energy Concept (MEC), door medefinanciering van de eerste batterijcontainers.
- In 2020 worden de eerste drie schepen opgeleverd die batterij-elektrisch gaan varen.
- Business cases worden kansrijker met de vrijstelling van energiebelasting. Er ontstaat een gelijk speelveld voor business cases gebaseerd op innovatieve duurzame voortstuwing ten opzichte van conventionele voortstuwing.

Juridisch:

- Op grond van de Herziene Rijnvaartakte 1868 (Akte van Mannheim) is de binnenscheepvaart vrijgesteld van heffingen over Rijnvaartactiviteiten die met de scheepvaart samenhangen. Naast deze bepaling is ter nadere uitwerking van de Akte van Mannheim een overeenkomst gesloten over het douane- en belastingregime voor de gasolie die in de Rijnvaart als brandstof wordt verbruikt. Deze overeenkomst bepaalt dat de lidstaten op gasolie die in de Rijnvaart gebunkerd wordt, geen douanerechten of accijnzen zullen heffen. Deze vrijstelling wordt toegepast door een accijnsvrijstelling van conventionele brandstoffen. Overwogen kan worden deze uit te breiden tot nieuwe brandstoffen en elektriciteit ten behoeve van de voortstuwing.
- Voor de zeevaart geldt dat op grond van artikel 14, lid1, onder c) van Richtlijn 2003/96/EG lidstaten worden verplicht vrijstelling te verlenen voor energieproducten (niet zijnde elektriciteit) die worden gebruikt als brandstof voor de vaart op EU-wateren. Achtergrond van de vrijstelling is het voorkomen van verstoring van internationale concurrentieverhoudingen. In de Richtlijn is dit als volgt verwoord in overweging 23: "Gezien de bestaande internationale verplichtingen en het behoud van de concurrentiepositie van het communautaire bedrijfsleven is het raadzaam de vrijstellingen van energieproducten die worden geleverd voor de zeescheepvaart en de nietrecreatieve luchtvaart en zeescheepvaart te handhaven (...)". Vanuit die zelfde overweging valt een vrijstelling van de belasting op elektriciteit voor de zeevaart te verdedigen.

Effecten	
Economie	Met het faciliteren van elektrisch varen wordt een bijdrage geleverd aan een duurzaam en toekomstbestendig maken de scheepvaart. Daarmee wordt de logistieke positie van Nederland verder versterkt.
Budgettaire aspecten	Momenteel gering. Op dit moment staat batterij-elektrisch varen nog in de kinderschoenen en weinig ondernemers maken er gebruik van. Daarom zou het budgettaire effect in eerste instantie klein zijn.
Milieueffecten	• Elektrisch varen leidt tot 100% daling van de CO ₂ -emissies door de scheepvaart. De mogelijke toename van de uitstoot van de elektriciteitscentrales hangt af van de veronderstellingen over de inzet van hernieuwbare energie en het emissiehandelssysteem (plafond zal niet wijzigen door de extra vraag vanuit de scheepvaart). Daarnaast leidt elektrisch varen tot een 100% daling van luchtverontreinigende emissies langs vaarwegen, kustgebieden en havens en een afname van de stikstofdepositie in natuurgebieden.
Overige effecten	

Uitvoeringsaspecten Een dergelijke vrijstelling voorkomt dat er in de (nabije)toekomst veel belastingplichtigen bijkomen. In die zin maakt de maatregel het stelsel eenvoudiger. Bij een vrijstelling is geen sprake van gevolgen voor de automatisering. Dit is anders als er een teruggaafregeling wordt gekoppeld aan de vrijstelling. De wetgever wordt meegegeven daarom scherp de vormgeving van de maatregel in de gaten te houden.